

---

**UPPDRAGSBESKRIVNING FÖR KUNSKAPSUNDERLAG FÖR FRAMTAGNING AV BRÄNSLESTRATEGI**

---

**Bakgrund**

Kollektivtrafikförvaltningen Region Västmanland är på uppdrag av kollektivtrafiknämnden, helhetsansvarig för länets kollektivtrafik. Den allmänna kollektivtrafiken utförs i huvudsak genom buss- och tågtrafik samt till viss del av mindre fordon varav föreliggande uppdrag är avgränsat till busstrafik (stadstrafik, landsbygdstrafik och flextrafik).

Den regionala busstrafiken utförs av bolaget Svealandstrafiken AB som ägs av Region Västmanland och Region Örebro län. Huvuddelen av trafiken utförs av Svealandstrafiken i egen regi men bolaget upphandlar också via ramavtal underentreprenörer att utföra viss del av trafiken. Länets busstrafik utförs under varumärket VL.

För trafiken finns depåer i Västerås (stads-, flex- och landsbygdstrafik), Köping (landsbygdstrafik), Fagersta (stads- och landsbygdstrafik) samt Sala (stads- och landsbygdstrafik). Antalet fordon uppgår till drygt 180 varav 125 är stationerade i Västerås.

I samtliga depåer har fordonen i huvudsak biogas som bränsle. I Västerås depå finns även sedan 2022 inslag av elfordon med depåladdning. För leverans av biogas ansvarar Svealandstrafiken för upphandling av avtal med leverantörer. Utförare inom ramen för Svealandstrafikens ramavtal kör även på HVO-bränsle som alternativ.

Som stöd för inriktning gällande användning av drivmedel i den trafik som bedrivs på uppdrag av Kollektivtrafikförvaltningen finns det ett behov att ta fram kunskapsunderlag. Efterfrågat kunskapsunderlag ska ge underlag för att ta fram en strategi som ska stödja val av en eller flera drivmedel under kommande 10-20 årsperiod.

**Omfattning**

Uppdraget kan delas in följande områden:

- 1. Kunskapsunderlag - förnybara och/eller fossilfria drivmedel för kollektivtrafik**

Genomgång av befintliga förnybara/fossilfria drivmedel som används idag för busstrafik i Sverige och Europa inklusive marknadsanalys.

Beskrivningen ska inkludera för- och nackdelar, utveckling avseende tillgång och efterfrågan och energieffektivitet för lokal och regional kollektivtrafik (stads- och landsbygdstrafik). I kunskapsunderlaget ska även förväntad framtida utveckling beskrivas.

- 2. Nulägesanalys drivmedel inom Västmanlands busstrafik**

Beskrivning och analys av nuvarande energimix för Västmanlands allmänna kollektivtrafik. Beställaren tillhandahåller för uppdraget åtkomst till

fordonsuppföljningssystemet FRIDA samt kontaktpersoner hos Svealandstrafiken. Möjlighet att besöka depåer kommer att erbjudas vid behov.

I uppdraget ingår att beskriva och värdera befintlig drivmedelsanvändning **ur** såväl ett ekonomiskt perspektiv som ett hållbarhetsperspektiv inklusive distribution och tillverkning. Även de gjorda investeringar i dagens drivmedelsinfrastruktur för biogas bör beaktas i analysen.

### **3. Rekommendation strategisk inriktning för drivmedel i Västmanlands län**

Utifrån punkt 1 och 2 ställa samman en rekommendation avseende strategisk inriktning för drivmedel inklusive elektrifierings nivån för VL-trafiken. Rekommendationen ska innehålla motiverade vägval med hänsyn till förväntad framtida utveckling avseende tillgång/efterfrågan, förutsättningar avseende infrastruktur för leverans, samt rekommendationer från andra myndigheter som MSB.

#### **Tidplan och leverans**

Uppdraget ska presenteras genom bildspel (Powerpoint) och rapport (Word och pdf-format).

Uppdraget ska kunna påbörjas vecka 23 och målsättningen är att slutlevereras senast vecka 35.